

# Linoliemalinger klarer sig bedst i test

Alkyd og akrylmalinger klarer sig ringere end linoliemaling i et 10 årigt forsøg med 9 malings-typer, som er påført 27 vindues partier med 4 forskellige afrensningsniveauer.

Er du bygningsejer, og trænger dine vinduer til en kærlig hånd! Så vil du gerne vælge den bedste løsning, men fagfolk er ikke altid enige om, hvad der er bedst. Københavns Malerlaug har med sit forsøg nuanceret billedet.

"Da vi startede forsøget i 1999, var linolie kommet på banen igen, efter at have været noget fortrængt i mange år. Men var det virkelig bedre end akryl og plastalkydmalinger?". Det var spørgsmålet, fortæller Formand for Maler teknisk Udvalg i Københavns Malerlaug - malermester Flemming Munck.

## Grundigt forsøg

Malerlauget ville gerne have en indikation af hvilken maling, der var bedst egnet til ældre vinduer, og løsningen blev, at udføre et forsøg på eget domicil.

Ejendommens facade har to rækker med i alt 18 store vinduespartier plus 9 kældervinduer. Alle disse 27 vinduespartier gennemgik 4 forskellige niveauer af afrensning.



Her er et vindue malet med akrylmaling.



Her et vindue malet med linoliemaling.

Fra let afskrabning til total afrensning, hvor der ikke var noget gammel maling tilbage. Der blev udvalgt 9 forskellige slags maling, som desuden påførtes i tre højdeniveauer. Herefter blev udviklingen fulgt nøje i 10 år, og hvert år registreredes ændringerne minutøst.

## Markant rustforskel

I de første par år, var der ingen nævneværdige forskelle, men allerede i 2003 slog rusten igennem på de første malingsstyper. Og interessant nok på de beslag, som var blevet afrenset i bund eller behandlet med jernmønje.

Generelt viser projektet, at det ikke betaler sig, at rense i ▶

- bund, og fjerne al gammel maling. Man får bedre resultater ud af, at lade de gamle lag sidde, hvis de sidder godt fast. "Ofte er det blyholdige malinger, som ikke længere anvendes, og som holder bedre end nye produkter," beretter Flemming Munck.

Mod slutningen af forløbet, indtraf der en tydelig udskilning. Udtrykt med cykeltermer gik linoliemalingerne i udbrud. Og de blev ikke hentet. Efter 10 år, var der fortsat ikke korrosion på de linoliemalede vinduer.

En kendsgerning, som virker overraskende på Flemming Munck er netop, at linolien har egenskaber, som tilbageholder korrosion af metalbeslagende. Det klarer plastalkyd- og akrylmalingerne ikke. Her slår korrosionen igennem meget hurtigere og skæmmer med brunlig misfarvning. Et forhold som formentlig vil bekymre en bygningssejer.

### Produkter udgået

De ringeste malingstyper i testen – akrylmalingerne – bruges ikke længere til maling af ældre facadevinduer. Det mener Flemming Munck i hvert fald. "Der er enighed i branchen om, at de ikke dur til formålet," og det understøttes af forsøget. De ser måske fine nok ud ude fra, og der er brugt diffusionsåbne typer, men akrylmalingerne danner en plastskal efter nogle år, og begynder så at skalle af. Til sammenligning forsvinder linoliemalingen lidt ad gangen, men forbliver intakt.

### Linolie krævende

Linolie er en del dyrere og mere omstændelig at anvende. Den er følsom for vind og vejr, og skal påføres med mere omhu og faglighed. "Linolierne skal stryges på i tynde lag, og overskydende grundingsolie skal aftørres med en klud," fortæller Flemming Munck.

Olieholdige plastkmalinger er billigere og noget nemmere at have med at gøre. Til gengæld kan man lettere vedligeholde vinduer malet med linolier.

Når de står lidt slidte efter 10 år, kan man ved let stryging med linolie få hele glansen tilbage i et vindue malet med linolie. Mens det ville kræve afrensning, slibning og to lag maling for et vindue med olieholdig plastalkydmaaling.

Man ville heller ikke nødvendigvis behøve stillads til en så forholdsvis let operation som overstryging med olie. Ofte kan man nøjes med at anvende en lift.

Malerlauget er allerede klar med næste projekt. Det drejer sig om en bygningsfacade i København beliggende på Jagtvej, der fra 2012 og 10 år frem skal testes for et antal gængse facadebehandlings kvaliteter.

### Om forsøget

Forsøget i Amaliegade handler om restaurering af ældre vinduer. Forsøgsprojektet indebærer malerbehandlinger med en lang række forskellige materialer fra akryl- over plastalkyd- til linoliemalinger. Udførelsen er gennemført i tre forskellige kvalitetsniveauer for hvert enkelt malerprodukt.

Forsøgsprojektet er gennemført på vilkår, som er almindeligt forekommende i byggeriet i praksis. Forsøget er ikke videnskabeligt, men er gennemført med stor systematik.

Se mere om forsøget på [www.kbh.malerlaug.dk](http://www.kbh.malerlaug.dk). Klik på Fag & Teknik.

Københavns Malerlaugs fredede bygning i Amaliegade 31 er et klenodie i den danske bygningshistorie. Den er opført i årene 1757-59 som en del af Frederiks Hospital. For opførelsen stod arkitekten Laurids de Thurah.

